

Інститут педагогіки
НАПН України

Збірник матеріалів
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

9-10 грудня 2025

До 100-річчя заснування
Інституту педагогіки
НАПН України

Київ
2026

Національна академія педагогічних наук України
Міністерство освіти і науки України
Відділення загальної середньої освіти і
цифровізації освітніх систем НАПН України
Інститут педагогіки НАПН України
Державний педагогічний університет імені Іона Крянге в Кишиневі (Республіка Молдова)
Малопольський державний університет
імені капітана Вігольда Пілецького в Освенцимі (Республіка Польща)
Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща)
Університет природничих наук у Варшаві (Республіка Польща)
Інститут україністики Варшавського університету (Республіка Польща)
Резекненська академія Ризького технічного університету (Латвійська Республіка)
LUMEN Conference Center (Румунія)
Грузинський міжнародний університет (Грузія)
Промисловий, технічний й автомобільний заклад
профільної середньої освіти в Їглаві (Чеська Республіка)
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Рада молодих вчених НАПН України

***Збірник матеріалів
V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ»***

**До 100-річчя заснування
Інституту педагогіки НАПН України**

***Київ
Видавництво Людмила
2026***

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 2 від 05 лютого 2026 року)*

ЕКСПЕРТ:

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

ЗА ЗАГАЛЬНОЮ РЕДАКЦІЄЮ

доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України

Топузова Олега Михайловича,

доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України

Малихіна Олександра Володимировича.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Арістова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор;

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор;

Попов Роман Анатолійович, доктор педагогічних наук, доцент, старший дослідник;

Павельчук Марина Олександрівна, кандидат педагогічних наук;

Ліпчевська Інна Леонідівна, доктор філософії в галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка»;

Тетик Валентина Романівна.

С24 Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 09–10 грудня 2025 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. М. Топузова; доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України О. В. Малихіна. Київ : Видавництво Людмила, 2026. 674 с.
ISBN 978-617-555-352-7

До збірника увійшли матеріали учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі» (09–10 грудня 2025 р.).

У матеріалах конференції розглянуто питання теорії і методології сучасних дидактичних процесів; організації освітнього процесу в Україні в умовах воєнного стану; компенсації освітніх втрат в умовах воєнного стану в Україні та повоєнний період (інноваційні підходи, технології, моделі, методики, методи і засоби навчання); психолого-дидактичних проблем організації освітнього процесу в умовах інформаційного суспільства; тенденцій розвитку сучасної дидактики (зарубіжний досвід); трансформаційних процесів в освіті XXI століття (дистанційне та змішане навчання); формальної, неформальної, інформальної освіти; інноваційних підходів, технологій, методик, методів, прийомів і засобів навчання.

Збірник адресовано науковцям, науково-педагогічним працівникам, педагогам, докторантам, аспірантам, студентам.

УДК 37.02(063)

За зміст публікацій, достовірність інформації, цитат, покликань на літературні джерела відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Alakbarova Z. METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR CREATING A DEVELOPMENTAL ENVIRONMENT FOR PRIMARY GRADES IN MODERN DIDACTICS	18
Babayeva A. DIDACTIC POTENTIAL OF ACTIVE LEARNING METHODS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING: A THEORETICAL AND EMPIRICAL ANALYSIS IN THE AZERBAIJANI CONTEXT	20
Kuhi R. VALUE-BASED DIDACTICS IN HIGHER EDUCATION: INTEGRATING NATIONAL CULTURAL HERITAGE INTO MODERN TEACHING AND PLANNING MODELS	23
Petuhova I. THE PHENOMENON OF MORPHOLOGICAL FOSSILIZATION IN ADULT SPOKEN LANGUAGE PERFORMANCE LEARNING ENGLISH AS A SECOND OR FOREIGN LANGUAGE.....	27
Барановська О. В. ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ УЧНЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСВІДОМЛЕНОГО ЖИТТЄВОГО ВИБОРУ	31
Бардадим О. В., Гаркавий С. Ф. ЦИФРОВА ДИДАКТИКА ТА ВИКОРИСТАННЯ ІШІ В ОСВІТІ.....	34
Боднар Г. М. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ВИРОБНИЧОМУ НАВЧАННІ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ: ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ	38
Бондарчук Ю. А. РЕФЛЕКСІЙНИЙ ВИМІР ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ	40
Васильєв О. В. РЕІНТЕРПРЕТАЦІЯ МОДЕЛІ SAMR У ДИДАКТИЧНОМУ ПРОЄКТУВАННІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ІШІ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	43
Данильчук В. Р., Балашова І. С. ІНТЕГРАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ШКІЛЬНИЙ КУРС ІСТОРІЇ: ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ.....	49
Крижановська В. УНІВЕРСИТЕТСЬКІ АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ У СТРУКТУРІ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ДАТАОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ПРИЙНЯТТЯ ОСВІТНІХ РІШЕНЬ.....	53

Малихін О. В., Бондарчук Ю. А. КОМПЛЕКС ДИДАКТИЧНИХ УМОВ УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ	57
Островський О. О. ЛІНГВОЦИФРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: НОВІ ДИДАКТИЧНІ ОБРІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОВНОЇ ОСВІТИ.....	60
Радько О. В., Данильчук В. Р. МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІСТОРИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ.....	64
Рева С. В. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ В АГРАРНІЙ ОСВІТІ	67
Удод О. А. ІСТОРИЧНА ДИДАКТИКА І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ: ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	72
Чайковська О. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ МОДУЛЬНЕ ТА ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	76
Чижевський Б. Г. ЗАКОНИ ДИДАКТИКИ – ДЖЕРЕЛО ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ, ЦІЛЕЙ, ЗАВДАНЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	78

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Aliyeva O., Popovych A. INTEGRATION OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES INTO TEACHING MEDICAL AND BIOLOGICAL DISCIPLINES IN THE MEDICAL EDUCATION SYSTEM.....	87
Petrenko V. RESILIENT PEDAGOGY AND DIGITAL TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE UNDER MARTIAL LAW	90
Алатиренко М. А. ДИДАКТИЧНА «АПТЕЧКА» «ШВИДКОЇ» ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВІЙНИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ГПД І ПОЗАШКІЛЛЯ)	92
Бойчук К. Ю., Глущенко К. Г., Самсонович О. О., Савченко Л. Л. ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА ТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ	97
Вережак А. АНАЛІЗ СТАНУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ ПЕРІОДУ ПЕРЕБУДОВИ (1985–1991 рр.) НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТИ «СВОБОДА».....	102

Дзякович В. М. ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ – ВИКЛИКИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	106
Лобасова М. М. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ПЕДАГОГІВ І УЧНІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	109
Михалюк І. М., Михалюк А. М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
Попович А. П., Алієва О. Г. ПОШУК ЗАСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОГО РІВНЯ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	116
Синеок В. А. ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ХОРЕОГРАФІВ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА	121
Шостацька М. О., Кобилянський О. В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	125
Якимова Я. Л. МЕТОДИКИ СЕНСОРНОЇ АДАПТАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	128
Яковишина Т. В. ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЕФЕКТИВНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ	130
КОМПЕНСАЦІЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МОДЕЛІ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	
Нукчоретс S. A PEDAGOGICAL MODEL FOR CLOSING ESP LEXICAL GAPS IN TECHNICAL UNIVERSITIES: MICROLEARNING AND SPACED REPETITION AMID AIR-RAID ALERTS	135
Беньковська Н. Б. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ТА ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	140
Дроздов Д. В. СТАН ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	142
Желанова В. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ТА ВЕКТОРИ ЇХ ОНОВЛЕННЯ	147

Глійчук Л. В. МЕХАНІЗМИ КОМПЕНСАЦІЇ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	151
Кодола Р. М., Смірнова О. І. АІ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЕНСАЦІЇ ОСВІТНІХ ВТРАТ У ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ДЛЯ КУРСАНТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	155
Крентовська А. П. КОМПЕНСАЦІЯ ОСВІТНІХ І СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНИХ ВТРАТ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	157
Лисевич О. В., Лисенко Т. І. АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	161
Піддубна А. Д. ДИСТАНЦІЙНІ МОДЕЛІ ТА МЕТОДИКИ КОМПЕНСАЦІЇ ОСВІТНІХ ВТРАТ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ	164
Правдюк В. М. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО РИНКУ	168
Тафінцева С. І. ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК УМОВА ПРОФІЛАКТИКИ ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ.....	171
Храбан Т. Є. РОЗВИТОК МЕТАКОГНІТИВНИХ СТРАТЕГІЙ У СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЇХНЬОЇ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	175
Цимбалюк С. М. ЦЕНТРИ АКАДЕМІЧНОГО УСПІХУ У СИСТЕМІ ПІСЛЯВОЄННОГО ОСВІТНЬОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	178

ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Арістова Н. О., Вишневська М. О. ВИЗНАЧЕННЯ ДИДАКТИЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ СУБ'ЄКТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	183
Базь Л. О. МЕДІА, ПАМ'ЯТЬ І КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ: РОЛЬ ВІЗУАЛЬНИХ НАРАТИВІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	189
Боль К. МОВА ЯК ТЕРАПІЯ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ УРОКІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ УЧНІВ	192

мислення, саморозвитку та ефективної адаптації в умовах глобалізованого світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Храбан Т.Є. (2023). Актуальні питання психологічного благополуччя молоді під час навчання за військовим профілем: приклад України. *Освітня аналітика України*, 1(22), 51–66. <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2023-1-51-66>
2. Храбан Т.Є. (2024). Рекомендації щодо якісного висвітлення проблем неперервної освіти. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, 3(80), 57–66. <https://doi.org/10.28925/2412-0774.2024.3.5>
3. Flavell J.H. (1979). Metacognition and cognitive monitoring: A new area of cognitive-developmental inquiry. *American Psychologist*, 34(10), 906–911. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.34.10.906>
4. Guanuche A., Paucar W., Oñate W., & Caiza G. (2025). Immersive Haptic Technology to Support English Language Learning Based on Metacognitive Strategies. *Applied Sciences*, 15(2), 665. <https://doi.org/10.3390/app15020665>
5. Khosravi R., Dastgoshadeh A. & Jalilzadeh K. (2023). Writing metacognitive strategy-based instruction through flipped classroom: an investigation of writing performance, anxiety, and self-efficacy. *Smart Learning Environments*. 10, 48. <https://doi.org/10.1186/s40561-023-00264-8>
6. Sun Q., Zhang L. J., Carter S. (2024). English as a foreign language learners' metacognitive experiences and writing development: Unraveling the process of learning EFL writing. *Learning and Individual Differences*, 115, 102540. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2024.102540>
7. Wang K. & Zhang L.J., & Cooper M. (2025). Taking stock of metacognitive strategies and collaborative writing for EFL learners' writing development. *Journal of Second Language Writing*, 68, 1–13. <https://doi.org/10.1016/j.jslw.2025.101211>
8. Zhang W., Zhang D., & Zhang L.J. (2021). Metacognitive Instruction for Sustainable Learning: Learners' Perceptions of Task Difficulty and Use of Metacognitive Strategies in Completing Integrated Speaking Tasks. *Sustainability*, 13(11), 6275. <https://doi.org/10.3390/su13116275>

Цимбалюк С. М.

*Київський університет імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна)*

ЦЕНТРИ АКАДЕМІЧНОГО УСПІХУ У СИСТЕМІ ПІСЛЯВОЄННОГО ОСВІТНЬОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Досвід розвинених країн світу переконливо свідчить, що система освіти є ключовою складовою формування людського капіталу та важливим індикатором соціально-економічної спроможності держави. Високий рівень освіченості населення сприяє економічному зростанню, підвищує конкурентоспроможність нації та, опосередковано, зміцнює її обороноздатність. У демократичній державі освіта виступає фундаментом громадянського суспільства, адже саме молодь, залучена до освітнього процесу, є рушійною силою суспільних змін, носієм інноваційного потенціалу та прагнення до розвитку. Освіта забезпечує можливості соціальної мобільності, підвищення якості життя, подолання економічних і соціальних проблем,

зокрема бідності. Освічені громадяни стають кваліфікованими фахівцями у різних галузях, що сприяє процвітанню країни, а також формують критично мисляче суспільство, здатне активно брати участь у демократичних процесах і захищати власні права (Братко, & Цимбалюк, 2023).

В умовах повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну система освіти, зокрема вища школа, зіткнулася з безпрецедентними викликами – від руйнування освітньої інфраструктури до масового переміщення студентів і викладачів. Ці обставини актуалізували потребу глибокого переосмислення стратегічних напрямів розвитку освіти, вироблення нових підходів до її організації та змісту (Кремень, Луговий, & Саух, 2023). У сучасних умовах відновлення держави система освіти має не лише виконувати традиційну функцію передачі знань, але й забезпечувати формування стійкого, творчого, соціально відповідального покоління, здатного відбудувати країну.

Майбутня українська освіта повинна надавати молодому поколінню цілісні знання про людину та суспільство, поєднуючи матеріальні й духовні аспекти розвитку особистості. Вона має формувати в учнів і студентів цінності гуманізму, свободи, творчості та відповідальності, допомагаючи людині усвідомити себе як активного творця власного життя та громадянина демократичної держави (Андрущенко, 2025). У цьому контексті особливої ваги набуває створення центрів академічного успіху, які покликані стати осередками післявоєнного освітнього відновлення, підтримки навчальних досягнень і розвитку людського потенціалу України.

Центр академічного успіху – це структурний підрозділ закладу вищої освіти, спрямований на забезпечення цілісної підтримки студентів у досягненні навчальних, професійних і особистісних цілей. Основною місією центру є формування культури академічної досконалості, розвиток самостійності, відповідальності та навичок навчання впродовж життя (lifelong learning).

Серед функції центрів академічного успіху можна виокремити такі основні:

- Освітньо-консультативна функція: центри надають індивідуальні та групові консультації з академічних дисциплін, а також навчальні ресурси, що допомагають студентам краще опанувати навчальний матеріал. Зокрема, широко застосовуються тьюторські послуги, програмне наставництво та спеціалізовані воркшопи (зокрема з письма, математики, підготовки до іспитів тощо).

- Мотиваційно-психологічна функція: значна увага приділяється емоційному благополуччю студентів і формуванню в них навичок самомотивації, тайм-менеджменту, цілепокладання. Центри сприяють розвитку стресостійкості та адаптивності в умовах академічного навантаження.

- Інклюзивно-адаптаційна функція: центри реалізують програми підтримки студентів з вразливих груп, зокрема першого покоління вищої освіти, студентів з інвалідністю, представників меншин. Вони забезпечують умови для рівного доступу до навчальних ресурсів та участі в освітньому процесі.

•Навчально-організаційна функція: центри відіграють роль у координації навчального процесу, зокрема - шляхом надання консультацій з вибору академічної траєкторії, розроблення індивідуальних навчальних планів, організації курсів з розвитку навчальних стратегій та академічної грамотності.

•Аналітико-оцінювальна функція: значна частина центрів активно використовує дані для прийняття рішень, здійснюючи моніторинг академічного прогресу студентів, виявлення груп ризику та впровадження інтервенцій, спрямованих на покращення результатів навчання (Цимбалюк, 2025).

В українських умовах післявоєнного відновлення центри академічного успіху набувають особливої значущості, оскільки саме вони можуть забезпечити комплексну підтримку студентів, сприяти відновленню освітнього процесу та формуванню нової культури навчання.

Навчально-консультаційна діяльність таких центрів дозволить подолати освітні втрати, спричинені війною та вимушеною міграцією, через організацію тьюторських програм, воркшопів з академічного письма, критичного мислення, публічних виступів, а також створення онлайн-ресурсів для студентів з різних регіонів країни. Важливим напрямом є мотиваційно-психологічна підтримка, яка допоможе забезпечити психоемоційне благополуччя молоді, розвинути навички самомотивації, тайм-менеджменту та стресостійкості, що особливо актуально в умовах невизначеності та високого навантаження. Інклюзивно-адаптаційна функція сприятиме рівному доступу до освіти для студентів з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, представників національних меншин та тих, хто лише розпочинає здобуття вищої освіти. Навчально-організаційна функція дозволить центрам виступати координаторами освітніх траєкторій, допомагати студентам у розробленні індивідуальних навчальних планів, організовувати курси з розвитку академічної грамотності, цифрових компетентностей і доброчесності. Не менш важливою є аналітико-оцінювальна функція, що передбачає використання освітньої аналітики для моніторингу успішності студентів, виявлення груп ризику, впровадження цільових інтервенцій та ухвалення управлінських рішень на основі даних. Реалізація зазначених функцій сприятиме формуванню ефективної системи підтримки студентів, підвищенню якості освітнього процесу та розвитку стійкої моделі університетської освіти в Україні, орієнтованої на академічну досконалість, інклюзивність і розвиток людського потенціалу.

Зараз, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України, розпочато реалізацію пілотного проєкту, спрямованого на створення та забезпечення функціонування центрів підтримки студентів у закладах вищої освіти. Проєкт розрахований на період 2024–2025 років і передбачає поетапне впровадження нової інституційної моделі підтримки студентської молоді. До участі в пілотному проєкті залучено дев'ять закладів вищої освіти України (Наказ Міністерства освіти і науки України, 2024).

Нами проаналізовано діяльність центрів підтримки в українських університетах та встановлено, що центри у Київському столичному

університеті імені Бориса Грінченка, Українському католицькому університеті і Криворізькому державному педагогічному університеті спрямовані на соціально-психологічну підтримку, доуніверситетську підготовку, додаткові курси для розширення кругозору, такі як Лідерство у волонтерстві, Підприємницьке мислення, Психологічний практикум тощо.

Зауважимо, що у порівнянні з центрами академічного успіху в університетах у США, запропоновані моделі в українських університетах поки що демонструють обмежене функціональне охоплення. Насамперед, в українських центрах бракує системної освітньо-консультативної складової, яка б передбачала регулярне академічне тьюторство, репетиторські послуги, коучинг і менторські програми для підвищення індивідуальної успішності студентів. У США такі практики є невід'ємною частиною університетської культури, оскільки сприяють розвитку навичок самостійного навчання, критичного мислення та тайм-менеджменту. Крім того, недостатньо розвинена аналітико-оцінювальна функція, що полягає у використанні освітньої аналітики для моніторингу академічного прогресу, виявлення груп ризику та впровадження індивідуальних інтервенцій. Для підвищення ефективності центрів академічного успіху в українських закладах вищої освіти доцільно впровадити використання аналітичних інструментів, що дозволять університетам прогнозувати академічні ризики та оптимізувати освітній процес. Зокрема, варто створювати системи збору та аналізу даних про успішність і відвідуваність студентів, розробляти механізми раннього виявлення студентів групи ризику, а також упроваджувати інформаційно-аналітичні панелі для постійного моніторингу результатів навчання та планування інтервенцій. Це дозволить не лише покращити якість управлінських рішень, а й своєчасно забезпечувати адресну підтримку студентів, орієнтовану на їхні індивідуальні потреби.

Отже, центри академічного успіху в закладах вищої освіти є важливим елементом післявоєнного освітнього відновлення України, який покликаний забезпечити комплексну підтримку здобувачів освіти, підвищити якість та результативність навчання, вплинути на розвиток культури академічної досконалості. Запровадження таких центрів сприятиме формуванню інклюзивного, стійкого освітнього середовища, здатного оперативно реагувати на академічні ризики й індивідуальні потреби студентів. Використання кращих практик американських університетів, зокрема аналітичних інструментів і систем наставництва, дозволить українським закладам освіти підвищити ефективність навчального процесу, зміцнити людський потенціал і зробити освіту дієвим чинником суспільного та економічного відновлення держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. (2025). Просвітництво майбутнього. *Вища освіта України*, 2, 5-16. [https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2025.2\(97\).01](https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2025.2(97).01)
2. Братко М., & Цимбалюк С. (2023). Актуальний стан та тренди вищої освіти США. *Інноваційна педагогіка*. 64(1), 112–119.

3. Кремень В.Г., Луговий В.І., Саух П.Ю. (2023). Вища освіта України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення: виклики і відповіді. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 5(2). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/HNAESU_2023_5_2_12

4. Про внесення змін до переліку закладів вищої освіти для впровадження упродовж 2024-2025 років пілотного проекту з утворення та функціонування центрів підтримки студентів: Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2024 №200 URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-pereliku-zakladiv-vishoyi-osviti-dlya-vprovadzhennya-uprodovzh-20242025-rokiv-pilotnogo-proyektu-z-utvorennya-ta-funkcionuvannya-centriv-pidtrimki-studentiv>

5. Цимбалюк С. (2025). Організація діяльності центрів академічного успіху в університетах США. *Освіта. Інноватика. Практика*, 13(8), 153–161. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i8-020>